

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
EDUCACIÓ PER LA SALUT

Coordinació: Fèlix Grau Cercós

Any acadèmic 2015-16

Informació general de l'assignatura

Denominació	EDUCACIÓ PER LA SALUT
Codi	102708
Semestre d'impartició	2n Q Avaluació Continuada
Caràcter	Troncal
Nombre de crèdits ECTS	6
Crèdits teòrics	0
Crèdits pràctics	0
Coordinació	Fèlix Grau Cercós
Horari de tutoria/lloc	Horari de Consulta A convenir Ubicació del Despaxt 1.16 Teléfono 973 702 459
Departament/s	Pedagogia i Psicologia. Infermeria
Modalitat	Presencial
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.
Grau/Màster	Grau en Fisioteràpia
Horari de tutoria/lloc	Horari de Consulta A convenir Ubicació del Despaxt 1.16 Teléfono 973 702 459
Adreça electrònica professor/a (s/es)	Felix.grau@infermeria.udl.cat silva@pip.udl.cat Alexandra.pascual@infermeria.udl.cat jmartinezs@infermeria.udl.cat

Fèlix Grau Cercós
Patricia Silva García
Alexandra Pascual García
Jordi Martínez Soldevila

Informació complementària de l'assignatura

L'Educació per a la salut està implícita en tota actuació que el fisioterapeuta desenvolupa en les seves tasques assistencials, conseqüentment es tracta d'una assignatura específica del Títol de Grau de Fisioteràpia que aborda els aspectes generals, fonaments, model, intervenció i avaluació sobre els que s'articula i es desenvolupa l'Educació per a la salut en la Fisioteràpia.

Aquesta assignatura té un caràcter transversal en la titulació per formar fisioterapeutes generalistes, incloent l'educació per a la salut en tots els procediments generals en fisioteràpia.

Objectius acadèmics de l'assignatura

1. Comprendre el comportament interactiu de la persona en funció del gènere, grup o comunitat, dins del seu context social i multicultural.
2. Comprendre sense prejudicis a les persones, considerant els aspectes físics, psicològics i socials, com individus autònoms i independents, assegurant el respecte a les seves opinions, creences i valors, garantint el dret a la intimitat, a través de la confidencialitat i el secret professional.
3. Establir una comunicació eficaç amb pacients, família, grups socials i companys i fomentar l'educació per a la salut.
4. Treballar amb l'equip de professionals com unitat bàsica en la qual s'estructuren de forma uni- o multidisciplinària els professionals i altre personal de les organitzacions assistencials.
5. Realitzar el tractament de Fisioteràpia considerant l'atenció integral de salut, que suposa la cooperació multi-professional, la integració dels processos i la continuïtat assistencial.
6. Adquisició i posada en pràctica dels fonaments teòrics i procedimentals en promoció i educació per a la salut.
7. Coneixement i conscienciació de la intervenció de la fisioteràpia en educació per a la salut, així com en la prevenció de la malaltia.
8. Arribar a conèixer el potencial i límits de l'educació per a la salut.
9. Conèixer i transposar en la realitat els models generals en la promoció dels comportaments saludables.
10. Analitzar els tipus i objectius de l'avaluació en l'educació per a la salut.
11. Conèixer i aplicar les dinàmiques de grup en educació per a la salut.

Competències

Competències específiques de la titulació:

CE2 Conèixer i Comprendre les Ciències, els Models, les tècniques i els Instruments sobre els que es fonamenta, articula i desenvolupa la fisioteràpia.

Resultats d'Aprenentatge:

- 2.1 Comprendre les teories generals, bàsiques i pròpies de la Fisioteràpia.
- 2.2 Definir el concepte de Fisioteràpia i la seva evolució al llarg de la història
- 2.3 Citar les aptituds Bàsiques que caracteritzen la figura del fisioterapeuta.
- 2.5 Saber utilitzar la terminologia sanitària més comú entre els professionals de la salut, aplicada al model de fisioteràpia.
- 2.7 Identificar, descriure i conèixer les teories i principis generals del FUNCIONAMENT, de la discapacitat, de la salut i de la VALORACIÓ.
- 2.9 Descriure el context administratiu en el que s'emmarca la fisioteràpia i de les diferents formes que adopta la gestió sanitària i l'atenció sanitària a Espanya i a la Comunitat.
- 2.12 Utilitzar les tècniques bàsiques d'investigació científica en fisioteràpia.

CE3 Conèixer i Comprendre els mètodes, procediments i actuacions fisioterapèutiques, encaminats a la terapèutica del tant pròpiament dita i aplicar a La clínica per la reeducació o recuperació funcional, com a la realització d'activitats adreçades a la promoció i manteniment de la salut.

Resultats d'Aprenentatge:

- 3.1 exposar els fonaments teòrics sobre els que es basen els diferents mètodes i procediments fisioterapèutics
- 3.2 Reconèixer els procediments generals i específics propis de la Fisioteràpia.
- 3.4 Definir les bases de la relació terapèutica i TRACTAR les diferents tècniques d'intervenció psicosocial que són d'utilitat en les ciències de la Salut.
- 3.5 Citar els Mitjans per afavorir la participació de l'usuari i la família en el procés de recuperació

CE5 Valorar l'estat funcional del pacient, considerant els aspectes físics, psicològics i socials.

Resultats d'Aprenentatge:

- 5.2 TRACTAR l rebre al pacient, recollint i valorant les dades subjectius manifestats per ell mateix i / o personalitats significatives del seu entorn.

CE7 Dissenyar el pla d'intervenció de fisioteràpia atenent una criteris d'adequació, validació i eficiència.

Resultats d'Aprenentatge:

- 7.1 Definir els objectius generals i específics per l'aplicació del tractament fisioterapèutic
- 7.7 Analitzar críticament les situacions crítiques atenent uns criteris d'adequació, validesa i eficiència.

CE8 Executar, dirigir i coordinar el pla d'intervenció de fisioteràpia, utilitzant les eines terapèutiques pròpies i atenent a la individualitat de l'usuari.

Resultats d'Aprenentatge:

- 8.1 Realitzar les Tècniques Específiques de Tractament fisioteràpic en el pacient, segons les diferents patologies, i aplicar els procediments d'intervenció sobre el mateix i sobre el seu entorn.

CE11 Proporcionar una atenció de fisioteràpia eficaç, atorgant una assistència integral als pacients.

Resultats d'Aprenentatge:

- 11.1 Utilitzar i incorporar els principis Ètics i Legals de la professió en l'atenció fisioteràpica
- 11.2 Aplicar els Mecanismes de Garantia de Qualitat en la pràctica de la fisioteràpia, criteris segons reconeguts i validats.
- 11.3 Explicar al Pacient de forma adequada i adaptada les seves possibilitats interpretatives, els objectius de cada actuació, demanant la seva col·laboració en tot moment
- 11.5 Orientar les activitats i mode d'actuació en relació a cada pacient, oferint tracte personal i individualitzat del mateix.
- 11.6 Demostrar Habilitats de Comunicació i emprar el tracte adequat amb els pacients, tenint en compte les seves característiques biopsicosocials.
- 11.7 Demostrar l'habilitat del professional en un context ètic i legal, reconeixent i responent a dilemes i temes ètics en la pràctica diària

CE12 Intervenir en els Àmbits de Promoció, Prevenció, Protecció i Recuperació de la Salut.

Resultats d'Aprenentatge:

- 12.1 Identificar i descriure els Principis Bàsics de Prevenció, així com els diferents tractaments mèdics i quirúrgics aplicables a cada tipus de patologia.

12.3 Promoure mitjançant l'educació per a la Salut hàbits de vida saludables basats en actuacions de fisioteràpia
12.5 Dissenyar i desenvolupar campanyes de divulgació sociosanitari-educativa: programes de fisioteràpia a l'escola i en diferents àmbits professionals, programes d'escola d'esquena, etc.

CE13 Participar en l'elaboració de protocols assistencials de fisioteràpia basada en l'evidència científica, fomentant activitats professionals que dinamitzin la recerca en fisioteràpia.

Resultats d'Aprenentatge:

13.1 Incorporar la Investigació Científica i la Pràctica Basada en l'Evidència de com cultura professional així com establir línies d'investigació en l'àmbit de les competències de la professió.

13.2 Utilitzar el Mètode Científic a través de programes d'investigació bàsica i aplicada.

13.4 Identificar i utilitzar les possibilitats que ofereixen les noves tecnologies en el maneig i tractament quantitatiu de la Informació.

13.5 Descriure i analitzar els protocols assistencials de fisioteràpia basada en l'evidència, aplicats a les diferents branques de la mateixa.

13.7 Establir Protocols d'Assistència de Fisioteràpia basats en la pràctica per evidència científica i fomentar totes aquelles activitats professionals que comparteixen la dinamització de la recerca en fisioteràpia.

CE14 Portar un terme les intervencions fisioterapèutiques basant-se en l'atenció integral de la salut que suposa la cooperació multiprofessional, la integració dels processos i la continuïtat assistencial.

Resultats d'Aprenentatge:

14.1 Comprendre la Fisioteràpia com professió i el seu posicionament dins de les professions sanitàries.

14.2 integrar-se i col·laborar amb els diferents equips professionals interdisciplinaris.

14.3 Oferir una atenció en fisioteràpia eficient, atorgant una assistència integral continuada i de qualitat als pacients, mostrant respecte per la diversitat i pluralitat d'idees, persones i situacions.

Competències transversals de la Titulació:

CT1 Correcció en l'expressió escrita oral.

CT3 Domini de les TIC

CT4 Respecte als drets fonamentals d'igualtat entre homes i dones, a la promoció dels Drets Humans i als valors propis d'una cultura de pau i de valors democràtics.

Competències generals de la Titulació:

CG1 Comunicar-se de manera efectiva i clara, tant de forma oral com escrita, amb els usuaris del sistema sanitari així com amb altres professionals

CG2 Saber treballar en equips professionals com a unitat bàsica en què s'estructuren de forma uni o multidisciplinària i interdisciplinària els professionals i altre personal de les organitzacions assistencials.

CG3 Incorporar els principis ètics i legals de la professió a la pràctica professional així com integrar els aspectes socials i comunitaris en la presa de decisions.

Competències estratègiques de la Universitat:

CEUdL1 Adequada comprensió i expressió oral i escrita del català i del castellà;

CEUdL2 Domini significatiu d'una llengua estrangera, especialment de l'anglès;

CEUdL3 Capacitació en l'ús de les noves tecnologies i de les tecnologies de la informació i la comunicació;

CEUdL4 Coneixements bàsics d'emprenedoria i dels entorns professionals;

CEUdL5 Nocions essencials del pensament científic.

Continguts fonamentals de l'assignatura

Tema 1. Fonaments teòrics d'Educació per a la salut. Comunicació en salut. Necessitats educatives de la població.

Tema 2. El fisioterapeuta en l'Educació per a la salut. Treball multidisciplinari. Evidència científica i gestió. Estils de vida saludable. Riscos i factors de risc.

Tema 3. Educació per a la salut i activitat física en geriatría.

Tema 4. Models generals de promoció i educació per a la salut. Programa educatiu.

Tema 5. Programa educatiu. Disseny, planificació, objectius, intervenció i avaluació.

Tema 6. Dinàmiques de grup.

Tema 7. Educació per a la salut en la infància. Blocs competencials.

Tema 8. Salut física i psicoemocional.

Tema 9. Concepte de corporalitat aplicat a l'educació per a la salut.

Eixos metodològics de l'assignatura

Descripció	Activitat	HTP (1)	HTNP (2)
<ul style="list-style-type: none"> Fonaments teòrics d'Educació per a la salut. Comunicació en salut. Necessitats educatives de la població 	Classe magistral i classes participatives	2 Hores	3 Hores
<ul style="list-style-type: none"> Mitjans de comunicació en Educació per a la salut 	Seminari	2 Hores	3 Hores
<ul style="list-style-type: none"> El fisioterapeuta en la Educació per a la salut. Treball multidisciplinari. Evidència científica i gestió. Estils de vida saludables. Riscos i factors de risc. 	Classe magistral i classes participatives	2 Hores	3 Hores
<ul style="list-style-type: none"> Anàlisi de programes educatius. Educació per a la salut i activitat física en geriatría 	Seminari	2 Hores	3 Hores
<ul style="list-style-type: none"> Models generals de promoció i educació per a la salut. Programa educatiu 	Classe magistral y classes participatives	2 Hores	3 Hores

• Anàlisi programes educatius	Seminari	2 Hores	3 Hores
• Programa educatiu. Disseny, planificació, objectius	Classe magistral i classes participatives	2 Hores	3 Hores
• Educació per a la salut en el mal d'esquena	Seminari	2 Hores	3 Hores
• Programa educatiu. Objectius, intervenció i avaluació	Classe magistral i classes participatives	2 Hores	3 Hores
• Objectius, intervenció i avaluació	Seminari	2 Hores	3 Hores
• Programa educatiu. Objectius, intervenció i avaluació	Classe magistral i classes participatives	2 Hores	3 Hores
• Objectius, intervenció i avaluació	Seminari	2 Hores	3 Hores
• Dinàmiques de grup	Classe magistral i classes participatives	2 Hores	3 Hores
• Pràctica dinàmiques de grup	Seminari	2 Hores	3 Hores
• Dinàmiques de grup	Classe magistral i classes participatives	2 Hores	3 Hores
• Pràctica dinàmiques de grup	Seminari	2 Hores	3 Hores
• Educació per a la salut en la infància. Blocs competencials	Classe magistral i classes participatives	2 Hores	3 Hores
• Experiència vivencial	Seminari	2 Hores	3 Hores
• Blocs competencials	Classe magistral i classes participatives	2 Hores	3 Hores
• Experiència observacional	Seminari	2 Hores	3 Hores
• Salut física i psicoemocional. • Reflexió i posta en comú de l'experiència observacional. Testimoni vivencial	Classe magistral i classes participatives	2 Hores	3 Hores
• Experiència vivencial	Seminari	2 Hores	3 Hores

• Concepte de corporalitat aplicat a l'educació per a la salut	2 Hores	3 Hores
• Experiència vivencial. Campus Ciències de la Salut	2 Hores	3 Hores
• Síntesis perfil del professional en educació per a la salut	2 Hores	3 Hores
• Síntesis perfil del professional en educació per a la salut	2 Hores	3 Hores

(1)HTP = Hores de Treball Presencial

(2)HTNP = Hores de Treball No Presencial

METODOLOGIES DOCENTS

1. Classes magistrals
2. Seminari
3. Pràctiques en aula
4. Treball escrit

ACTIVITATS FORMATIVES

- Lliçó magistral i classes participatives (50%)
- Seminaris i debats (30%)
- Pràctiques d'aula (20%)

Sistema d'avaluació

Sistemes d'avaluació i resultats d'aprenentatge avaluats

1 Examen teòric (25%): 2.1, 2.2, 2.3, 2.7, 2.9, 3.1, 3.2, 3.4, 3.5, 8.1, 12.1, 14.1

2 Treball de en grup (40%): 2.5, 2.9, 2.12, 7.7, 8.1, 12.3, 12.5, 13.1, 13.2, 13.4, 13.5, 13.7, 14.2, 14.3

3 Assistència i participació activa (15%)

4 Treball individual (20%): 2.5, 2.9, 2.12, 5.2, 7.7, 8.1, 11.1, 11.2, 11.3, 12.3, 12.5,

Objectius	Activitats d'Avaluació	Criteris	%	O/V (1)	I/G (2)	Observacions
Aprenentatge de continguts pràctics	Entrega, exposició i defensa de treballs. Treball transversal	Valoració del treball en grup	40	O	G	
	Entrega de treballs	Valoració del treball individual	20	O	I	

Objectius	Activitats d'Avaluació	Criteris	%	O/V (1)	I/G (2)	Observacions
Aprentatge de continguts teòrics	Examen Teòric	Prova escrita tipus test	25	O	I	
Participació	Assistència i participació activa/ avaluació continua. Actitud en l'aula	Registre presencial i presentació d'activitats i seminaris. Actitud en l'aula	15	O	I	

(1) Obligatòria / Voluntària

(2) Individual / Grupal

El treball grupal consistirà en un treball transversal que els alumnes aniran complimentant durant la durada de l'assignatura (cada professor explicarà detalladament en que consistirà cada apartat) i que finalment el grup que obtingui la nota més alta realitzarà una intervenció d'educació per a la salut en un IES (institut d'estudis secundaris).

La prova escrita serà de tipus test amb resposta múltiple i descompte de 0,25 per cada resposta incorrecta.

Pel que fa referència als alumnes que s'acullin a l'avaluació única, aquesta consistirà en una prova escrita tipus test amb resposta múltiple i descompte de 0,25 per cada resposta incorrecta.

Bibliografia i recursos d'informació

Martos García R. Fundamentos de la Educación para la Salud y la Atención Primaria. Jaén: Editorial Formación Alcalá; 2005

Pérez Calvo RM, Sáez Cárdenas S. El Grupo en la Promoción y Educación para la Salud. Lleida: Editorial Milenio, 2004; 2005

Santos Heredero FX, Rodríguez Arias CA, Rodríguez Ballesteros R. Metodología Básica de Investigación en Enfermería. Madrid: Ediciones Díaz de Santos; 2004

Marqués Arqués F, Sáez S, Guayta R. Métodos y Medios en Promoción y Educación para la Salud. Barcelona: Editorial UOC; 2004

Salvador Carulla L, Melgarejo Ochoa M. Cumplimiento Terapéutico. El gran reto de la medicina del siglo XXI. Barcelona: Medicina STM Editores, s.l.; 2002

Sáez S, Font P, Pérez R, Marqués F. Promoción y Educación para la Salud. Conceptos, Metodología, Programas. Lleida: Editorial Milenio, 2001; 2001

SERVEI DE BIBLIOTECA I DOCUMENTACIÓ. CAMPUS CIÈNCIES DE LA SALUT. Guia temàtica de Fisioteràpia.